

Rozsudek Nejvyššího soudu SSR ze dne 16.05.1974, sp. zn. 4 Tz 58/74, ECLI:CZ:NS:1974:4.TZ.58.1974.1

Číslo: 12/1975

Právní věta: Podkladem pre rozhodnutie súdu o nároku na náhradu škody poškodenej socialistickej organizácie v adhéznom konaní môže byť len taký návrh, ktorý podala osoba oprávnená podľa príslušných predpisov na zastupovanie organizácie. Súd je povinný skúmať, či je splnená aj táto podmienka. JRD zastupuje pred úradmi a súdmi predseda družstva (čl. 30 odst. 2 veta druhá vyhl. č. 169/1964 Zb. o vzorových stanovách). Iný pracovník JRD môže družstvo zastupovať len vtedy, ak sa preukáže plnou mocou podpísanou predsedom JRD a ďalším členom predstavenstva JRD (čl. 30 odst. 2 veta tretia cit. vyhl.).

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 16.05.1974

Spisová značka: 4 Tz 58/74

Číslo rozhodnutí: 12

Číslo sešitu: 3-4

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Adhezní řízení

Předpisy: 141/1961 Sb. § 43 odst. 2
§ 228
§ 229 169/1964 Sb. čl. 30

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 12/1975 sb. rozh.

Podkladem pre rozhodnutie súdu o nároku na náhradu škody poškodenej socialistickej organizácie v adhéznom konaní môže byť len taký návrh, ktorý podala osoba oprávnená podľa príslušných predpisov na zastupovanie organizácie. Súd je povinný skúmať, či je splnená aj táto podmienka.

JRD zastupuje pred úradmi a súdmi predseda družstva (čl. 30 odst. 2 veta druhá vyhl. č. 169/1964 Zb. o vzorových stanovách). Iný pracovník JRD môže družstvo zastupovať len vtedy, ak sa preukáže plnou mocou podpísanou predsedom JRD a ďalším členom predstavenstva JRD (čl. 30 odst. 2 veta tretia cit. vyhl.).

(Rozsudok Najvyššieho soudu SSR zo 16. 5. 1974 sp. zn. [4 Tz 58/74](#).)

Rozsudkom Okresného súdu v Lučenci z 3. augusta 1973 sp. zn. Ts 14/73 bol obvinený J. T. uznaný za vinného z trestného činu neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 209 odst. 1 Tr. zák. Za to bol obvinenému uložený podľa § 209a odst. 1 Tr. zák. s použitím § 35 odst. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere troch mesiacov so zaradením do prvej nápravno-výchovnej skupiny. Súčasne bola obvinenému podľa 228 odst. 1 Tr. por. uložená povinnosť nahradiť poškodenému JRD v Kalinove škodu 600,- Kčs.

Krajský súd v Banskej Bystrici zamietol uznesením z 20. septembra 1973 sp. zn. 5 To 554/73 odvolanie obvineného ako neopodstatnené.

Najvyšší súd SSR na základe sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SSR v neprospech obvineného J. T., zrušil rozhodnutia súdov oboch stupňov v celom rozsahu a Okresnému súdu v Lučenci prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol.

Z odôvodnenia:

Najvyšší súd SSR k výroku rozsudku súdu prvého stupňa o náhrade škody okrem iného uviedol:

Okresný súd neskúmal, či sú v danom prípade splnené všetky základné podmienky - najmä formálne - pre rozhodnutie o náhrade škody v trestnom konaní. Tieto sú určené § 43 Tr. por. Podľa § 43 odst. 2 Tr. por. poškodený, ktorý má podľa zákona proti obvinenému nárok na náhradu škody, ktorá mu bola trestným činom spôsobená, môže urobiť návrh, aby súd v odsudzujúcom rozsudku uložil obvinenému povinnosť nahradiť mu škodu, a to najneskoršie na hlavnom pojednávaní pred začatím dokazovania, pričom z návrhu musí byť zrejmé, z akých dôvodov a v akej výške sa nárok na náhradu škody uplatňuje.

Vzhľadom na to, že podkladom pre rozhodnutie súdu o nároku na náhradu škody poškodenej socialistickej organizácie môže byť len taký návrh, ktorý je podaný osobou oprávnenou podľa príslušných predpisov na zastupovanie organizácie, je potrebné, aby súd vždy skúmal, či je splnená aj táto podmienka.

Zastúpenie socialistických organizácií, pokiaľ nejde o zastúpenie podľa dohody o plnej moci, upravuje Hospodársky zákonník č. 109/1964 Zb. tak, že štatutárnym orgánom socialistickej organizácie je jej pracovník alebo člen, ktorý je podľa príslušných organizačných predpisov oprávnený konať v mene organizácie. Jednotné roľnícke družstvá zastupuje pred úradmi a súdmi predseda družstva (čl. 30 odst. 2 vyhlášky č. 169/1964 Zb. o vzorových stanovách).

Keďže v danom prípade nárok na náhradu škody voči obvinenému uplatnil mechanizátor JRD, ktorý nezastupuje družstvo navonok a ktorý nemal plnú moc, mal okresný súd vychádzať z toho, že táto osoba nie je oprávnenou osobou na uplatnenie nároku na náhradu škody. Z toho mal vyvodiť záver, že niet návrhu poškodeného podľa § 43 odst. 2 Tr. por., a preto o nároku na náhradu škody okresný súd nebol oprávnený rozhodovať podľa § 228 Tr. por., t. j. priznaním nároku (a prípadne ani odkazom poškodeného na iné konanie podľa § 229 Tr. por.).